

общо и по отделни образователни степени, сравнително висок относителен дял на емигрантите с основно образование и сравнително малък брой емигранти. Интересен би бил анализът, ако разполагахме с данни за следващите години, за да може да се направи сравнение преди и след приемането на тези държави в ЕС. Като се има предвид фактът, че след приемането на страните в ЕС доста от ограниченията за преминаване през граница отпадат и дори се създават условия, които стимулират хората да емигрират (напр. сключени са споразумения между държавите за наемане на работна ръка), резултатът е увеличаване на емиграцията и най-вече на законната емиграция.

Интерес представлява и разпределението на държавите - членки на ОИСР, включени в изследването. Европейските държави имат сравнително по-ниски стойности на интегралната оценка, което означава най-общо по-малък размер на емиграцията за тези държави, сравнително по-малки загуби на квалифицирана работна ръка и по-ниско равнище на емиграция (табл. 7).

Развитите държави от Северна Америка приемат значително по-големи стойности при интегралното оценяване, което означава много по-голяма емиграция както на квалифицирана работна ръка, така и общо. Интегралната оценка за Мексико значително надвишава единица. Тук въпросът не трябва да се разглежда еднозначно или еднопосочно, защото в тези държави и входящите потоци от мигранти (в т.ч. и

квалифицирана работна ръка) са много по-големи от изходящите. Това са държави, които осигуряват привлекателни условия на труд (най-нови технологии и оборудване на работната среда) и висок стандарт на живот.

Таблица 7. Рангова и интегрална оценка на държавите - членки на ОИСР, включени в изследването

Държава	R _i	d
Чехия	4	0.2678
Унгария	8	0.3716
Ирландия	12	0.4326
Дания	16	0.4889
Швеция	19	0.5142
Финландия	20	0.5251
Словакия	22	0.5556
Исландия	24	0.5678
Полша	26	0.5804
САЩ	30	0.6042
Канада	47	0.7988
Мексико	54	1.4036

Интересни изводи могат да се направят, ако се съпоставят показателите, определящи емиграцията за България със средни стойности (и другите описателни характеристики), получени от данните за включените в изследването държави, за двете години поотделно (табл. 8).

Общият брой на българските емигранти малко надвишава средната стойност на този показател и за двете години. Различията са при разпределението на емигрантите по образование. При първия показател 8% е равнището на емиграция на лицата с